QUAN LA COMUNITAT SOSTÉ

Un any de resposta i
desenvolupament comunitari
després de la DANA

Fundació **Horta Sud**

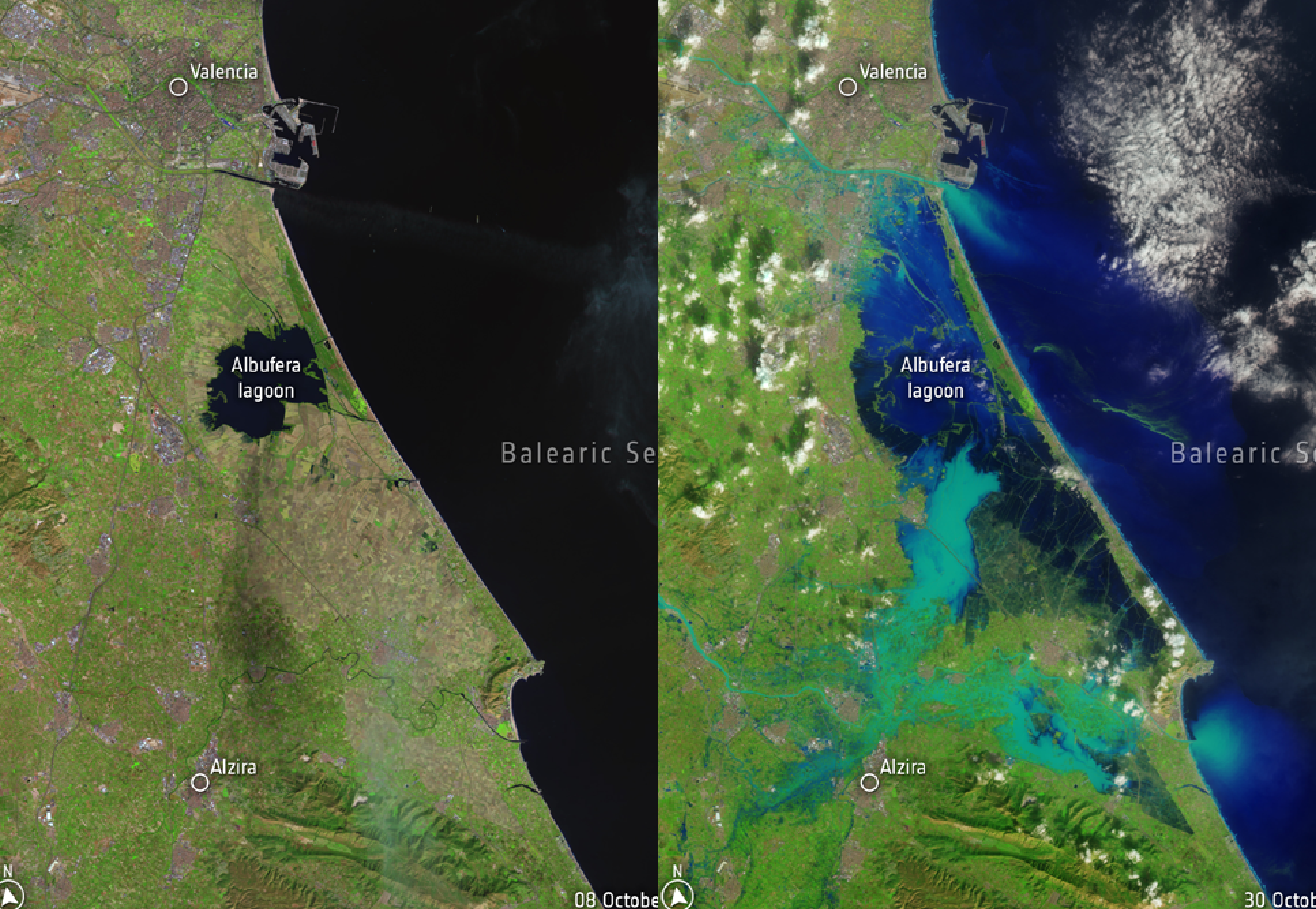
Valencia
Albufera lagoon
Balearic Se
Alzira
N
08 Octobe
Valencia
Albufera lagoon
Balearic Se
Alzira
N
30 Octob

1. La Fundació i la resposta després de la DANA [10] **2. La DANA al territori valencià, en xifres** [24] **3. L'actuació de la Fundació, en xifres** [30] **4. El recorregut cronològic de l'últim any** [34] **5. Les línies de treball després de la DANA** [38] **6. Recuperació** [44] **7. Desenvolupament** [76] **8. Aprenentatges compartits** [104] **9. Resum econòmic** [112] **10. Col·laboracions: empreses, iniciatives i persones a títol individual** [116] **11. Un projecte col·lectiu** [120]

El 29 d'octubre de 2024 tot va canviar. Les vides de milers i milers de persones es van veure trencades, paralitzades o, en el millor dels casos, totalment alterades. L'Horta Sud i la seua població es van convertir en l'epicentre de la catàstrofe provocada per la DANA (sense oblidar l'impacte més enllà d'aquesta comarca)[1], devastant municipis per complet. I amb aquesta devastació física, del territori, va venir també aparellada la devastació social i emocional. Ni res ni ningú podrà revertir les pèrdues materials ni molt menys, per descomptat, les vides perdudes.

Tenim el deure de no oblidar-ho i de continuar destinant-hi els nostres esforços, així com mostrar i agrair la solidaritat de tantes entitats, persones a títol individual i empreses.

A continuació podreu trobar la part central de treball realitzat des de la Fundació Horta Sud des d'aquell tan present 29 d'octubre de 2024 i fins a un any després, a 29 d'octubre de 2025 i l'impacte d'aquestes actuacions. **Totes aquestes accions han estat possibles gràcies a la llavor de totes vosaltres. Per això, quan parlem de Fundació Horta Sud ací, també parlem de tu i de vosaltres, perquè totes les accions desenvolupades han estat possibles gràcies a la confiança i les aportacions realitzades per cada persona individual, entitat o empresa. Gràcies.**

1. Durant tota la memòria parlem de DANA, com a fenomen meteorològic comú en la catàstrofe que va tenir lloc el 29 d'octubre de 2024. En alguns llocs, com l'Horta Sud, parlem sovint de barrancada. En altres indrets, però, no va ser barrancada sinó riada o, directament, la pluja torrencial sobre els carrers. Des de la Fundació, tot i tenir com a marc d'actuació l'Horta Sud, un desastre com aquest ens va fer actuar des del primer dia donant suport a tot el territori valencià afectat. Per aquest motiu, l'elecció de referir-nos al fenomen meteorològic naix amb la voluntat de ser inclusiu amb tot el territori afectat.

01. LA FUNDACIÓ I LA RESPOSTA DESPRÉS DE LA DANA

QUAN LA COMUNITAT SOSTÉ

SOM UNA FUNDACIÓ COMUNITÀRIA SENSE ÀNIM DE LUCRE I AMB VOCACIÓ DE SERVEI PÚBLIC, DE CARÀCTER PRIVAT, ACTIVA DES DE 1972.

ACTUEM PER ENFORTIR EL TEIXIT SOCIAL I IMPULSAR UNA CIUTADANIA ACTIVA, COMPROMESA AMB LA **TRANSFORMACIÓ SOCIAL I LA MILLORA GLOBAL DES DE L'ACCIÓ LOCAL.**

PROMOVEM LA COL·LABORACIÓ ENTRE PERSONES I ENTITATS PER A **GENERAR SINERGIES QUE CONTRIBUISQUEN A UNA VIDA MÉS DIGNA** PER A TOTES I TOTS.

RESPONEM A LES NECESSITATS DE LA SOCIETAT CIVIL ORGANITZADA, PER TAL QUE PUGUEN DESENVOLUPAR DE FORMA ÒPTIMA LA SEUA ACTIVITAT I, D'AQUESTA FORMA, **INCIDIR POSITIVAMENT EN LES COMUNITATS LOCALS** D'ACORD AMB LES SEUES NECESSITATS REALS.

DEFENSEM ELS DRETS HUMANS I ELS VALORS DEMOCRÀTICS COM A PRINCIPIS ESSENCIALS I ARTICULADORS DE LA VIDA COMUNITÀRIA.

6 capacitats d'una fundació comunitària

- Augmentar la filantropia local
- Exercir el lideratge comunitari per produir canvi social
- Escoltar i involucrar a la comunitat
- Reforçar les organitzacions locals
- **Articular la resposta filantròpica a les catàstrofes**
- Adaptar l'acció al context local

La composició de la Fundació

Patronat

Òrgan de govern i representació de la Fundació, composat per persones amb interessos i formacions diverses, vinculades a la comarca i al desenvolupament comunitari i amb un reconegut prestigi en l'àmbit social.

Entitats representades:
Caixa Popular, Florida Universitària, Mancomunitat Intermunicipal de l'Horta Sud, IDECO Horta Sud, La Comarcal

Persones que composen el patronat:
Imma López Primo (presidenta), **Vicent Moncholí Pons** (vicepresident), **Santiago Peraita Ugarte** (tresorer), **Joaquim Planells Benedito** (secretari), **Francesc Alós Alabajos**, **José Francisco Cabanes Alonso, Alfred Domínguez** i **Carles Puig Folgado**.

Equip tècnic

Equip professional que s'encarrega del treball tècnic. Es tracta d'un equip plural, amb una dilatada experiència en la gestió d'entitats socials i amb una forta vinculació al moviment associatiu.

Persones que composen l'equip tècnic:
Julio Huerta Balastegui (direcció), **Laura A. Juan Díez** (coordinació), **Alba Angulo Boquizo** (gestió econòmica i administració), **Aleix Pujol Puigmal** i **Laura Trujillo de Dios** (comunicació), **Carla Borràs Ferragud**, **Mercedes Juan Tejedor**, **Marc Martínez Martí** i **Ximo Soler Navarro** (coordinació de projectes) i **Lluis Antoni Ferrer Muñoz** (gestió informàtica).

Per a la gestió de l'emergència de la DANA es van incorporar temporalment a l'equip també: **Adrián Caballero López** i **Victor Navarrete Moreno** (coordinació de projectes), **Patricia Garcia Peinado** (gstió de donacions) i **Teresa Villaroya Bronchal** (administració).

Col·laboracions, voluntariat, donants i professorat

Les persones col·laboradores i donants aporten el seu temps i coneixements per a l'enfortiment de la comunitat a través de la Fundació i faciliten arribar a espais de gestió més especialitzats i ampliar el treball en xarxa. El professorat, format per persones expertes de diferents àmbits i vinculades al teixit associatiu, acompanya a les associacions en el seu procés d'aprenentatge i resolució de dubtes de la gestió diària de les entitats.

Per a la gestió de l'emergència de la DANA es van incorporar com a col·laboradores/ voluntariat: **Mariví Martín, Emilio Sancho**, **David Redondo**, **Enrique Deltoro**, **Ramon García**, **Virginia Morales**, **Victor Escoín**, **Juani Garcia** i **Sergio Davia**, així com l'ajuda de l'Asociación Española de Fundaciones, especialment a través de **Rosa Gallego** i **Olga López**.

2. LA DANA AL TERRITORI VALENCIÀ, EN XIFRES

En el transcurs del primer mes després de la DANA, des de la Fundació vam elaborar una infografia sobre l'**impacte de la DANA al teixit associatiu de l'Horta Sud** (elaboració pròpia) i una sobre l'**impacte de la DANA al teixit empresarial** (fonts secundàries). Aquestes infografies servien, front al risc de desinformació creixent, per exposar l'impacte real de la DANA, que en un principi s'havia minimitzat. Els dos recursos, i altres editats durant l'últim any, es poden consultar en línia ací:

En totes les accions desenvolupades per donar suport a la recuperació social després de la DANA, les accions de la Fundació han anat dirigides a entitats de totes les comarques valencianes afectades. Per aquest motiu, les dades que es presenten d'afectació corresponen a tot el territori valencià, encara que les infografies elaborades per la Fundació responen, en bona part, a l'Horta Sud, com a epicentre de la catàstrofe i marc territorial d'actuació com a fundació comunitària.

229 PERSONES MORTES DIRECTES

103 MUNICIPIS EN EMERGÈNCIA

552 km² SUPERFÍCIE AFECTADA

+ 2.000 ENTITATS SOCIALS

+275.000 TREBALLADORES DIRECTES

+124 CENTRES EDUCATIUS

+11.000 HABITATGES 1.500 DECLARATS INHABITABLES

+141.000 VEHICLES

168 LOCALS SOCIALS

4 PARCS NATURALS, 2 D'ELLS A L'HORTA SUD

+800 km DE CARRETERES

+64.000 EMPRESES I COMERÇOS

+25.000 HECTÀREES DE CONREU

Font: Pla Endavant (Diagnòstic)

3. L'ACTUACIÓ DE LA FUNDACIÓ, EN XIFRES

A continuació s'exposa el resum en xifres de l'actuació de la Fundació durant l'any que va des del 30 d'octubre de 2024 —dia posterior a la DANA— fins al 29 d'octubre de 2025, quan es compleix un any de la catàstrofe.

En el transcurs de la memòria es van explicant en detall cadascuna de les accions i a la part final es desglossa tot l'apartat econòmic, amb el seguiment d'ingressos i despeses.

Totes les dades s'actualitzen permanentment al QR.

3.000.000 € TOTAL DESTINAT

+435 ENTITATS AMB AJUDA ECONÒMICA

+135.000 BENEFICIÀRIES DIRECTES

1.381.534 € RECONSTRUCCIÓ

54.081 € MATCHFUNDING

138.329 € AJUDA A FALLES

471.000 € ALIANCES PER LA COMUNITAT

211.817 € PERSONAL

12.581 € PROJECTE BENESTAR

18.840 € SALVEM LES FOTOS

321.869 € ESPAI COMUNITARI

300.000 € TRANSFORMEM EN XARXA

12.824 € ESTUDIS I COMUNICACIÓ

122.496 € AJUDA EN ESPÈCIE

4. EL RECORREGUT CRONOLÒGIC DE L'ÚLTIM ANY

DANA

29.10.2024

31.10.2024
Posada en marxa de la campanya de mobilització de recursos.

04.11.2024
Posada en marxa del projecte Salvem les Fotos.

07.11.2024
Obertura de les campanyes de matchfunding per a associacions.

21.11.2024
Publicació del primer diagnòstic d'afectació del teixit associatiu de l'Horta Sud.

26.11.2024
Inici de reunions presencials amb associacions comarcals i federacions.

28.11.2024
Llançament del diagnòstic de pèrdues i necessitats del teixit associatiu.

08.12.2024
Publicació del pla de recuperació per fases.

09.12.2024
Entrega de la primera partida d'ajudes.

13.12.2024
Publicació del diagnòstic de l'impacte de la DANA al teixit empresarial i comercial.

18.12.2024
Inici del repartiment d'ordinadors per a associacions afectades per la DANA.

23.12.2024
Publicació primer vídeo de la sèrie #SeràHortaSud, les associacions després de la DANA.

13.01.2025
Entrega de la segona partida d'ajudes.

15.01.2025
Posada en marxa del Fons per a la Recuperació i Transformació Social de l'Horta Sud.

22.01.2025
Primera sessió formativa sobre fiscalitat de les donacions rebudes per a associacions.

03.02.2025
Participació al comité d'experts per a la reconstrucció impulsat pel govern espanyol.

11.02.2025
Inici acompanyament presencial als municipis afectats.

13.02.2025
Presentació campanya Agermanem-nos, de suport al teixit faller afectat.

20.02.2025
Presentació iniciativa de suport a les escoles infantils.

12.03.2025
Entrega de la tercera partida d'ajudes.

25.04.2025
Obertura de la convocatòria d'ajudes Transformem en Xarxa.

07.05.2025
Posada en marxa del projecte Benestar.

19.05.2025
Impuls de l'estudi Joves i Valors, inici de les enquestes.

30.05.2025
Resolució de la convocatòria d'ajudes Transformem en Xarxa.

09.06.2025
Primer curs de col·leccions fotogràfiques en cas de desastre.

16.06.2025
Publicació infografia sobre com recuperar la documentació de la teua entitat.

10.07.2025
Primer taller per a imaginar l'Espai Comunitari.

24.07.2025
Tancament de la iniciativa Agermanem-nos, de suport al teixit faller afectat.

09.09.2025
Taller de neteja i recuperació de pel·lícules fílmiques i cintes magnètiques.

07.10.2025
Inici cursos per fer front a l'escletxa digital en entitats de persones majors.

5. LES LÍNIES DE TREBALL DESPRÉS DE LA DANA

Recuperació

350

Entitats ajudades

2.147.953 €

Entregats

Objectius

- Que cap associació haguera de tancar.
- Que totes les entitats pogueren reprendre el més prompte possible la seua activitat.

Accions

- Diagnòstic de necessitats.
- Ajudes econòmiques per a la recuperació de l'activitat.
- Matchfunding.
- Agermanem-nos, som falles.
- Aliances per a la comunitat.
- Entrega i canalització de recursos en espècie.

Desenvolupament

+530

Entitats ajudades (econòmicament o acompanyament)

653.290 €

Entregats

Objectius

- Activar o reactivar projectes i iniciatives que miren cap a la recuperació social.
- Establir accions estratègiques que milloren la qualitat de vida de la ciutadania de la zona afectada.

Accions

- Ajudes per a projectes Transformem en Xarxa.
- Espai Comunitari.
- Salvem les fotos.
- Projecte Benestar.
- Acompanyament a associacions.

QUAN LA COMUNITAT SOSTÉ

6. RECUPERACIÓ

6.1. Diagnòstic de necessitats

Menys d'un mes després de la DANA vam començar el **Diagnòstic de la situació del moviment associatiu**. Aquest diagnòstic tenia per objectiu conéixer els danys ocasionats i les necessitats, per tal de poder actuar de forma equitativa, àgil i arribant allà on més es necessitara.

Aquest diagnòstic inicial va permetre articular tota l'estratègia posterior de forma adequada. Així mateix, obria la porta a un segon diagnòstic de mesurament dels avanços i a l'acompanyament presencial a les entitats d'acord al seu estat, respectant els seus temps i les seues necessitats.

Així mateix, el procés de diagnòstic ha continuat posteriorment i continua obert. Primer, amb una actualització del diagnòstic passats uns mesos de la DANA. Després, a través de l'escolta activa individualitzada o grupal a les diferents entitats socials afectades.

Entitat:
DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA

Estat de la iniciativa:
Oberta, en procés

Diagnòstic inicial de danys al moviment associatiu

23.697.882 € DE PRESSUPOST ANUAL

8.420.626 € DECLARATS EN PÈRDUES

77.628 USUÀRIES HABITUALS

60 % DE LES ENTITATS AMB DANYS IMPORTANTS O EXTREMS

37,8 % DELS DANYS EN INFRAESTRUCTURA

39,3 % DELS DANYS EN MATERIAL I EQUIPAMENT

6.2. Ajudes econòmiques per a la recuperació de l'activitat

En la primera fase després de la catàstrofe, els objectius principals eren **que tota l'activitat social es poguera reprendre i que no s'hagueren de tancar les portes de cap entitat.** Amb aquesta visió, es va tractar d'atendre el més àgilment i amb la major celeritat possible al teixit social. Per açò, es va optar per fer un repartiment basat en la proporcionalitat de les pèrdues. Concretament, el criteri establert va ser el d'atorgar el 20% del valor de les pèrdues declarades fins a un màxim de 20.000 € i amb un mínim de 600 €.

Una decisió important va ser sobre l'àmbit territorial de les ajudes. Tot i l'àmbit d'actuació comarcal de la Fundació, es va optar per obrir l'ajuda a totes les comarques afectades del territori valencià. D'aquesta manera, les ajudes han arribat a les comarques de l'Horta Sud, la Foia de Bunyol, la Ribera Alta i la Plana d'Utiel-Requena.

1.378.294 €	329
ENTREGATS EN AJUDES	ENTITATS AJUDADES

3 partides

Data d'entrega: 9/12/2024	Data d'entrega: 13/01/2025	Data d'entrega: 12/03/2025
109 entitats ajudades	**100** entitats ajudades	**120** entitats ajudades
+25.000 beneficiàries directes	**+19.500** beneficiàries directes	**+33.300** beneficiàries directes
553.888 € entregats	**453.036 €** entregats Col·laboració: **Som València**	**371.370 €** entregats Col·laboració: **Fundación Vicente Ferrer**

Repartiment per municipi

Municipi	Ajuda per municipi
Paiporta	**299.558**
Catarroja	**230.835**
Alfafar	**184.050**
Aldaia	**154.512**
Massanassa	**80.420**
Benetússer	**78.979**
Picanya	**57.964**
Sedaví	**50.602**
Alaquàs	**43.351**
Algemesí	**40.916**
Albal	**40.350**
Utiel	**26.900**
Guadasuar	**23.720**
La Torre (València)	**14.060**
Xiva	**12.800**
Quart de Poblet	**12.575**
Beniparrell	**9.294**
Torrent	**7.468**
Xirivella	**3.740**
Bunyol	**2.000**
Castellar-l'Oliveral (València)	**2.000**
Requena	**1.600**
Silla	**600**

Repartiment per àmbit

Categoria	Ajuda
Falles	**497.356**
Entitats musicals	**163.317**
Cultura, patrimoni, territori i llengua	**150.992**
Assistència social	**132.850**
Esportives	**130.376**
Festa i tradicions	**96.925**
Educació	**46.920**
Gent gran	**42.000**
Veïnals	**30.840**
Infància, adolescència i joventut	**24.440**
Medi ambient	**19.575**
Religions	**13.500**
Empresa i comerç	**11.333**
Igualtat	**9.200**
Cooperació i sensibilització	**8.670**

Entitats:

SOM VALÈNCIA — FUNDACIÓN VICENTE FERRER

Estat de la iniciativa:

Finalitzada

«Moltíssimes gràcies per la vostra ajuda, no tenim suficients paraules per a agrair-vos tot el que esteu fent per nosaltres». **Falla El Centenar de la Ploma**

«La vostra ajuda és l'única que ens han comunicat i no us podeu imaginar el que significa esta aportació per a nosaltres».
Enfila L'Agulla

«La vostra aportació econòmica és de gran ajuda per a nosaltres [...]. Moltíssimes gràcies per donar suport al teixit associatiu».
Falla L'Albufera

«Volem expressar el nostre agraïment [...] per aquesta donació per a poder arrancar i, com diem els moters, a continuar donant gas».
Asociación Motera Hoy Vamos de Tranquis

«En primer lloc agrair tot l'esforç i la gran ajuda que esteu oferint. L'associació està devastada, d'una banda la infraestructura, d'altra banda tota la nostra maquinària de creació i el més important les nostres ànimes. Pas a pas tornarem al que ens apassiona, que és poder ensenyar tots els nostres valors i inquietuds a les persones més joves. Són temps de tornar, i si tornarem més forts i preparades que mai. Volem començar quan la vida ens ho permeta i ensenyarem com ho hem aconseguit i què s'ha creat. Tornarem a donar-li vida als projectes. Gràcies i una gran abraçada. Força i molts ànims».
Associació Sociocultural El Garatge de Sedaví

«Moltes gràcies per la vostra tasca i ajuda, moltes associacions no podem fer tant sense aquestes iniciatives».
AFA Jaume I El Conqueridor

«Gràcies, per la resposta i la sensibilitat expressada tan clara i sincerament. Les entitats com la vostra ens honora a totes i tots com a valencian@s i ens vertebra i arrela veritablement».
Vela Llatina Silla

«Moltes gràcies per la vostra ajuda i la gran llavor que esteu fent a favor de la recuperació del teixit associatiu de la nostra estimada comarca».
Intercomparsa Catarroja

4 FUNCIONS BÀSIQUES DEL MOVIMENT ASSOCIATIU:

SOCIAL: construeixen societat, valors, cultura, solidaritat entre persones, s'impliquen en la solució de problemes i generen idees i projectes inclusius de futur.

ECONÒMICA: creen llocs de treball, mobilitzen i generen recursos propis, coneixen els problemes reals de la població i plantegen accions al respecte amb un major impacte.

PEDAGÒGICA: són escoles de democràcia i de diàleg, eduquen en la participació fent-la efectiva i formen a una ciutadania amb drets però també amb deures.

TRANSFORMADORA: controlen i influeixen en l'activitat dels poders públics, denunciant problemes i estant compromeses amb la defensa dels Drets Humans i dels valors democràtics.

Ester Clemente i Patricia Rosaleñ

AFAC Catarroja

«Quan hi ha un trencament de la rutina, a nivell cognitiu es nota. Encara que quan tornem a l'activitat pot ser que tornem al punt en què estàvem».

«Per nosaltres el més primordial és tenir un espai; un espai a on poder tornar. El fet que vinguen a un centre com el nostre els permet alçar-se sempre a la mateixa hora, i llavors seguir una rutina. L'esmorzar, la neteja personal, vinc al taller... Ho estic activant tot a nivell cognitiu, físic i social. Perquè, és clar, tenim un problema de memòria; llavors, al final, la rutina el que ens aporta és un poc de seguretat».

⊕ Vídeo i fotos de la Fundación Vicente Ferrer.

AFAC

6.3. Matchfunding

Dues setmanes després da la DANA, des de la Fundació es va habilitar un portal perquè les entitats d'acció comarcal i d'interés general que ho desitjaren, crearen la seua pròpia campanya de mobilització de recursos econòmics per a la reactivació. En aquest cas, la Fundació assumia la gestió tècnica, administrativa i econòmica perquè les entitats pogueren centrar-se en la tornada a l'activitat.

Així mateix, la Fundació adquiria el compromís de fer *match* a les campanyes que aconseguiren mobilitzar 2.500 € o més. D'aquesta manera, **s'incentivava la filantropia comunitària**, doblant la quantitat mobilitzada per l'entitat, amb un màxim de 5.000 € per projecte.

54.081 €	6
ENTREGATS EN *MATCHFUNDING*	ENTITATS AJUDADES DIRECTAMENT

Estat de la iniciativa:

Finalitzada

Federación de Entidades Culturales Andaluzas (FECACV)

13.705 €

Recuperar l'activitat social de les entitats andaluses dels municipis afectats per la DANA.

Amics i Amigues del Cant de la Carxofa

5.000 €

Reactivar l'activitat social i econòmica a Alaquàs i a l'Horta Sud amb la festa gestrocultural de la Carxofa.

Institut Empresarial de l'Horta Sud

19.150 €

Mobilitzar recursos per a la recuperació econòmica de la comarca.

Centre Cultural Casino de Paiporta

10.605 €

Projecte per a transformar l'antic Casino en un espai comunitari viu, obert i divers per a donar suport a Paiporta i revitalitzar el seu teixit.

Fundació Ribera del Xúquer

5.396 €

Ajuda per a la recuperació dels municipis afectats per la DANA de la Ribera a través de la futura fundació comunitària de la Ribera.

Artistes Visuals de València, Alacant i Castelló (AVVAC)

225 €

Suport a les artistes visuals afectades per la DANA per recuperar i reconstruir la seua activitat artística, laboral i social.

Rosa Gallego

Directora de Relacions Internacionals i Fundacions Comunitàries de l'Asociación Española de Fundaciones

Quan es produeix una emergència com la DANA, què és el primer que passa?

El primer és el caos. Davant d'una catàstrofe d'aqueixa magnitud, la reacció immediata de moltes persones és voler ajudar. És una reacció humana: l'impuls de fer alguna cosa, encara que siga amb una xicoteta aportació. Però la pregunta és: com s'ajuda en un lloc on els accessos estan tallats? Com s'ajuda quan no se sap exactament què es necessita o quan s'està a centenars de quilòmetres de distància?

La DANA va suposar un desafiament; era una enorme catàstrofe humana i material, però tenia unes característiques que la feien diferent de les catàstrofes naturals que ocorren en altres llocs i que la majoria de la gent tenim al nostre imaginari. No hi havia una crisi alimentària, encara que algunes persones havien perdut les seues pertinences; això no afectava tota la població. És a dir, la roba, el menjar, els electrodomèstics no eren una necessitat de tota la població afectada, i, tanmateix, l'impuls de moltes persones, empreses i institucions va ser donar i mobilitzar aqueixos recursos. Açò va produir problemes d'emmagatzematge i distribució.

Estant al territori es sabia que això no era urgent i que, en canvi, sí que es podia preveure que farien falta molts diners per a la recuperació. En moments així, la confiança es converteix en la base fonamental per començar a obrir camins que permeten superar el caos, reconstruir i fins i tot millorar el que hi havia abans. Perquè la comunicació de la necessitat de recursos econòmics només s'entén des de la confiança. En aquesta ocasió, a diferència d'altres catàstrofes, hem assistit a un qüestionament molt perillós del paper de les institucions i de la societat civil organitzada, i per això insistisc: només la confiança permet una comunicació efectiva que no es pose en dubte.

Quin paper juga una fundació comunitària com la Fundació Comunitària Horta Sud en un moment com aquest?

En el cas de la Fundació Comunitària Horta Sud, i de les fundacions comunitàries en general, la confiança generada al llarg dels anys entre persones, empreses i entitats és clau. Eixa confiança es construeix amb el temps, però es posa especialment de manifest en els moments de crisi.

La Fundació va poder comunicar molt ràpidament quin podia ser l'abast dels danys, cosa que va ser possible gràcies al seu treball continuat de recollida de dades del sector associatiu de la comarca. Eixes dades inicials eren molt importants, perquè les

«El matchfunding permet activar la corresponsabilitat i la participació de tota la comunitat en la reconstrucció»

persones que estaven fora de la comarca no podien dimensionar la magnitud de la tragèdia. Igualment important és conéixer bé i recolzar-se en les pròpies fortaleses i, per tant, centrar-se en allò on es pot aportar valor: donar suport i enfortir el teixit associatiu i la societat civil organitzada, que són fonamentals en la vida dels pobles. Aglutinen persones de totes les edats i fan millor la seua vida. Són bàsiques per a la nostra democràcia perquè, junt amb les administracions públiques i altres agents, aporten solucions i treballen perquè les nostres societats —i, per tant, les persones— prosperen.

Com es connecta aquest paper amb el matchfunding?

El matchfunding és una estratègia que naix precisament d'aquesta confiança. És un concepte molt interessant que busca multiplicar el valor de les donacions que es realitzen.

Quan deia que el primer instint és donar coses materials, només a partir de la confiança es pot creure en el missatge que donava la Fundació Horta Sud: és fonamental recaptar recursos econòmics per recuperar el teixit associatiu de la zona, bàsic per a la recuperació social de la comunitat.

Quan una fundació comunitària obri un canal per a rebre donacions, ofereix a la ciutadania i a les empreses una forma segura, transparent i eficaç de contribuir, en qualsevol moment i especialment en moments de crisi. Però, de vegades, pot utilitzar mecanismes molt poderosos, com el matchfunding, una fórmula que permet multiplicar cada aportació d'aquests donants duplicant-la amb fons ja recaptats per la Fundació. D'aquesta manera, cinc euros es converteixen en deu, i cent, en dos-cents. És una forma molt potent de demostrar que la suma de moltes quantitats, grans o menudes, pot convertir-se en una gran força col·lectiva.

Quins avantatges té aquesta fórmula respecte a altres mecanismes de recaptació?

El matchfunding canalitza la generositat de persones i col·lectius molt diversos cap a una causa comuna capaç de generar un impacte real. Té la virtut d'integrar aportacions molt diferents —de cinc euros o de mil— reforçant la idea que totes les donacions compten.

A més, és una eina molt coherent amb la missió d'una fundació comunitària: no sols recaptar, sinó activar la coresponsabilitat i la participació de tota la comunitat en la reconstrucció. Si tu aportes, la Fundació duplica el que has aportat. Això, en el cas de la DANA, ha demostrat com la fundació comunitària podia ajudar de múltiples maneres les organitzacions de la zona, moltes de les quals tenien persones disposades a donar-los suport, però l'entitat no comptava amb els mecanismes necessaris per recollir i processar aquestes donacions. La Fundació realitzava aquesta gestió i, a més, aportava fons recaptats de les més de disset mil persones que van donar a la Fundació.

I encara que els diners són molt importants, també ho és la confiança que es genera en les xicotetes associacions, que per la seua naturalesa no compten amb estructures dedicades a la captació de fons de manera professional. En aquest cas, la fundació comunitària els aporta aquest valor davant dels donants. Les xicotetes organitzacions són l'ànima dels pobles, i una fundació comunitària, en el seu paper de reforçar-les, també pot fer-ho sent el canal per a una recollida de fons més eficient i, sobretot, molt transparent.

I quin missatge deixa aquesta experiència?

Que la confiança i la col·laboració són veritables motors de la reconstrucció. El matchfunding és una de les moltes formes d'articular aquesta col·laboració, i ha demostrat que, quan existeix un agent de confiança que canalitza la solidaritat, la comunitat respon d'una manera generosa, organitzada i efectiva.

6.4. Agermanem-nos, Som Falles

Com ja havia passat durant la crisi sanitària de la COVID-19, les comissions falleres van ser les primeres en organitzar la solidaritat just després de la DANA, convertint-se en centres logístics, de repartiment de productes de primera necessitat, d'organització de voluntariat o de preparació d'intendència.

Les falles, que representen aquest esperit de germanor del poble valencià, són també les qui organitzen, de manera autogestionada, la festa principal del nostre territori.

Com a entitats socials, van estar molt afectades amb pèrdues d'infraestructura, d'equipament, de material... Per a poder **contribuir a la recuperació d'aquest sector, activador de l'economia local i generador de sinergies i xarxes comunitàries**, va nàixer la campanya *Agermanem-nos*.

Seguint el mateix criteri que en les ajudes per a la recuperació de l'activitat, els diners rebuts es van repartir proporcionalment a les pèrdues declarades per cada comissió, a banda dels que mobilitzava, independentment, cada una de les comissions a través de la campanya pròpia que se'ls va habilitar.

L'aportació principal, a càrrec d'Amstel a través del festival Germanor Fest, de 50.000 €, va ser igualada pels recursos col·lectius de la Fundació Horta Sud en una estratègia de *matchfunding*. També van destacar les aportacions del projecte SOM (+27.000 €) i del diari Levante-EMV (10.000 €).

138.329 €	70	+25.000
DESTINATS A *AGERMANEM-NOS*	ENTITATS AJUDADES DIRECTAMENT	PERSONES SÒCIES

Empreses i entitats:

AMSTEL — LEVANTE-EMV — SOM (JUNTA COMARCAL FALLERA DE L'HORTA SUD, JUNTA LOCAL FALLERA DE TORRENT, AGRUPACIÓ DE FALLES DE MISLATA, FALLA CONVENT JERUSALEM, PÒLVORA A LA VESPRA, MANCOMUNITAT HORTA SUD)

Estat de la iniciativa:

Finalitzada

Inma Llobregat

Falla Mont de Pietat de Xirivella

«Als tres dies de la DANA teníem en aquest casal 35 furgonetes descarregant-se i més de 150 persones treballant. Com que en aquell moment no hi havia possibilitat d'arribar als punts més importants amb cotxe, un col·lectiu amb bicicletes anava fins a Picanya i tornava repartint producte de primera necessitat. Una empresa de Girona ens va proporcionar material de tot tipus, per exemple tres camions només de botes d'aigua. Les vam traslladar amb l'ajuda de l'exèrcit al Casal Les Barraques de Catarroja, un altre casal que és prova viva que les falles som un referent solidari important que cada vegada es consolida més».

6.5. Aliances per a la comunitat

Les aliances per a la comunitat responen a accions que s'acoblen a dues de les funcions essencials de les fundacions comunitàries. Aquestes són l'escolta activa de la comunitat i l'oferiment de respostes a les peticions realitzades d'acord a la voluntat de les persones i entitats donants.

Escoles infantils i instruments musicals

Moltes escoles infantils van ser clarament afectades, també, pels efectes de la DANA. Poder **recuperar espais educatius per les persones més menudes** requeria una especial atenció. La necessitat de salubritat i seguretat és especialment important per aquests casos. A més, el funcionament del servei d'educació infantil és fonamental tant per a les xiquetes i xiquets com per les famílies.

Els grups musicals també van quedar altament afectats per la pèrdua d'instruments. La seua recuperació té a veure amb la recuperació d'aquest viure social reivindicat i defensat per la Fundació.

321.000 €	9	3
DESTINATS A LA INICIATIVA	ESCOLES INFANTILS AJUDADES	GRUPS MUSICALS AJUDATS

Empreses:

SIN NOTICIAS DE HOLANDA — RIFF RECORDS

Estat de la iniciativa:

Finalitzada

Renaturalització de patis escolars

L'inici del nou curs escolar, més de deu mesos després de la DANA, va posar de manifest que l'espai físic on havien de tornar les xiquetes i els xiquets no estava en condicions. A més de les aules -moltes d'elles en barracons-, els patis escolars no disposaven de zones d'ombra ni d'elements naturals. Coneixedores prèviament de la realitat, juntament amb l'empresa Forvia estem treballant per a la futura renaturalització dels patis escolars dels col·legis de Catarroja.

D'aquesta manera, la Fundació reforça també el seu compromís amb les accions d'adaptació i mitigació en el context d'emergència climàtica.

50.000 €	9
PER A LA RENATURALITZACIÓ	CENTRES EDUCATIUS

Empresa:

FORVIA

Estat de la iniciativa:

En procés

Emprenedoria jove per a la reconstrucció

La joventut va tindre un paper fonamental durant l'emergència de la DANA i, indispensablement, calia incorporar la seua mirada en la reconstrucció del territori. Amb el Pla especial d'intervenció per a joves de València, de la Fundació Princesa de Girona, que té per objectiu reconstruir l'ecosistema jove de la zona afectada, es busca fomentar projectes que impulsen l'educació, l'emprenedoria jove, la salut i el benestar i la visibilitat del talent.

Dins aquest pla, la Fundació assumeix conjuntament les tasques de seguiment dels projectes, per garantir la seua continuïtat i impacte real en el territori.

Els projectes impulsats abasten des de la creació d'un llibre il·lustrat per sensibilitzar sobre la DANA i difondre bones pràctiques davant situacions de catàstrofe, fins al disseny d'un sistema de contenció d'aigua al barranc de Poio. Totes aquestes iniciatives, nascudes del talent i la mirada transformadora dels joves, culminaran al febrer de 2026.

100.000 €	10	+20
PER A EMPRENEDORIA JOVE	PROJECTES	JOVES PARTICIPANTS

Entitat:

FUNDACIÓ PRINCESA DE GIRONA

Estat de la iniciativa:

En procés

6.6. Recursos en espècie

Més enllà de l'ajuda econòmica, la Fundació ha estat contribuint durant tots aquests mesos en la recuperació i desenvolupament de la zona afectada a través de recursos en espècie.

Aquesta acció s'ha dut a terme de diferents formes. Una d'elles, **fent de pont entre les persones particulars i empreses que oferien ajuda** (ja fora de mà d'obra, de materials, de productes, etc.), tant amb entitats socials que feien tasques d'organització logística o distribució i repartiment, destacant la Fundación Movimiento Ciudadano, Ayuda Paiporta i Motion Academy com amb ajuntaments. L'altra, **assumint el repartiment de recursos o l'acompanyament a la posada en marxa d'iniciatives.**

Aquesta ajuda ha tractat de **donar resposta en espècie a necessitats sorgides de la DANA** i, també, amb la finalitat de **promoure un model associatiu diferent.**

Entrega d'ordinadors portàtils

Moltes entitats van perdre els ordinadors que utilitzaven per a la gestió diària de l'associació. En la majoria de casos, a més, això va comportar pèrdues de documentació de l'entitat. Fos aquest el cas o no, la major part de les entitats utilitzaven ordinadors personals de qui exercia la presidència, la secretaria o la tresoreria.

Amb la col·laboració de Fundación Capgemini (350) i Hiberus (50), es van entregar un total de 400 ordinadors a les entitats socials. Aquests ordinadors, han permés a les associacions **poder reprendre l'activitat, incloent les feines de gestió diària de l'entitat**, i, al mateix temps, dotar-les d'un ordinador portàtil propi de l'entitat, per **no haver d'utilitzar els ordinadors personals** i avançar cap a un model de moviment associatiu menys precaritzat.

Així mateix, Fundación Capgemini també està aportant coneixement i acompanyament informàtic a l'equip de la Fundació des de les primeres setmanes posteriors a la DANA i fins a l'actualitat.

Empreses:
FUNDACIÓN CAPGEMINI — HIBERUS

400	**16.000 €**
ORDINADORS ENTREGATS A ENTITATS SOCIALS	**DE VALOR ECONÒMIC**

Estat de la iniciativa:
Finalitzada

Entrega de motos

La Fundació Horta Sud va col·laborar en la posada en marxa de diferents iniciatives. Una d'elles va ser la iniciativa Solidaridad sobre Ruedas, promoguda per Blue Bull. En aquesta ocasió, la Fundació va contribuir a l'impuls de la iniciativa, oferint recursos logístics i aportant en la primera compra de motos per a persones afectades per la DANA.

El suport a aquesta iniciativa afavoria la posada en marxa d'una iniciativa de **suport a la mobilitat de les persones afectades**, un aspecte clau després de la pèrdua de més de 141.000 vehicles i amb la xarxa de transport públic plenament alterada, sense funcionament de servei de metro fins a huit mesos després de la catàstrofe.

34	**87.009 €**
MOTOS COMPRADES	**DE VALOR ECONÒMIC**

Empresa:
BLUE BULL

Estat de la iniciativa:
Finalitzada

7. DESENVOLUPAMENT

7.1. Transformem en xarxa

Una vegada garantit que les entitats socials afectades per la DANA no havien de tancar i que podrien reprendre la seua activitat, calia començar la tasca d'omplir els municipis afectats de projectes de desenvolupament des del vessant social i, també, l'econòmic.

Les ajudes Transformem en Xarxa tenen per objectiu **reforçar l'activitat comunitària** als municipis afectats per la DANA, a través de projectes intereassociatius desenvolupats per dues o més entitats no lucratives, així com la promoció d'accions que permeten avançar en el compliment dels ODS i que promoguen canvis globals des de l'acció local i la **dinamització dels municipis** afectats per la DANA.

69 **PROJECTES FINANÇATS**	**300.000 €** **DESTINATS**
217 **ENTITATS IMPLICADES EN ELS PROJECTES**	**+ 108.000** **PERSONES BENEFICIÀRIES DIRECTES**

Projectes per municipi i àmbit:

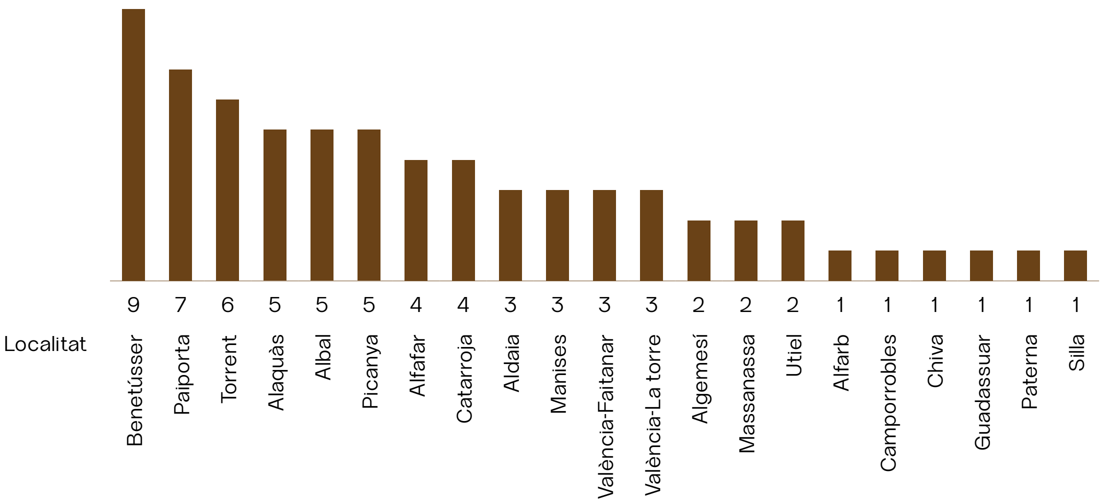

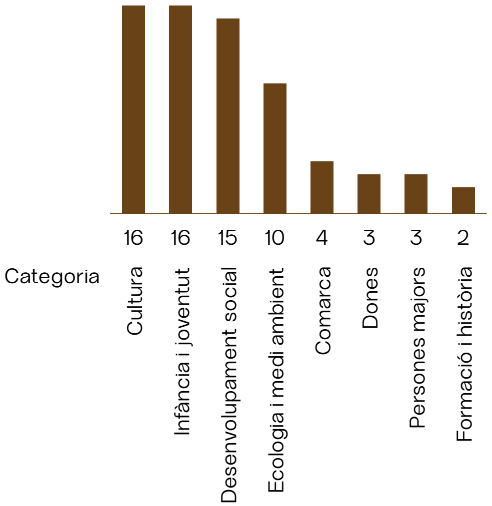

Empreses i entitats:

CAIXA POPULAR — GRUPO UGARTE AUTOMOCIÓN — FUNDACIÓN TELEFÓNICA — FLORIDA UNIVERSITÀRIA — LACOMUNICACIÓN — COMELSA

Estat de la iniciativa:

Convocatòria anual

Salvador Pérez

Mans al Terra

«La resiliència comunitària és un principi que es basa en el suport mutu i en el reconeixement entre nosaltres. El segle XXI ve carregat de situacions que, si bé estava clar que anaven a succeir, la nostra societat no està preparada per a afrontar-les. La ciutadania necessita fer un pas endavant, o obrir els ulls i adonar-se que no pot delegar la seua seguretat, el seu futur en mans de terceres persones, i que té capacitat i necessitat d'afrontar-ho.

La resiliència té tres potes: la primera passa per aguantar l'impacte d'allò que ens ha succeït, seguida d'una adaptació a la nova realitat que s'ha produït i, finalment, treballar per a la transformació del context utilitzant els esdeveniments com a oportunitats d'aprenentatge i creixement. Això és possible des de la participació col·lectiva i, d'alguna manera, és el que nosaltres impulsem amb el Festival pel Sól que hem dut a terme gràcies la convocatòria Transformem en Xarxa».

⊕ Totes les dades sobre les ajudes entregades en la convocatòra.

El Festival pel Sòl és una iniciativa promoguda per Mans al Terra, Pool Jazz / Música pel Clima i Del Camp a la Taula que té com a objectiu principal la sensibilització ambiental i la participació ciutadana entorn de l'agroecologia i la sostenibilitat. A través d'una jornada lúdica i cultural que combina concerts, activitats infantils, xerrades divulgatives i espais de trobada, l'esdeveniment busca enfortir el vincle de la comunitat amb el territori i fomentar pràctiques respectuoses amb el medi ambient.

7.2. L'Espai Comunitari

Del diagnòstic de necessitats del moviment associatiu després de la DANA queda molt clara una cosa: la necessitat d'espais. Moltes entitats depenen de la cessió d'un espai per part dels ajuntaments per a realitzar les seues activitats, ja siguen puntuals o periòdiques. Moltes altres no disposen d'espais que donen resposta a les seues necessitats, ja siga per una qüestió d'aforament, de distribució, d'accessibilitat...

Amb tot això, i la necessitat detectada de falta d'espais associatius, la Fundació Horta Sud, amb la col·laboració de la Fundació Princesa de Girona, impulsa un projecte per a la compra i reforma d'un local que es convertisca en espai comunitari pel teixit social de l'Horta Sud. A més, aquest espai ha de servir també com a punt de referència per a poder donar resposta quan ocórrega una nova catàstrofe.

L'espai comunitari ha de permetre:

- Dotar a la societat civil de l'Horta Sud d'un espai per a la dinamització social.
- Donar resposta a les necessitats quotidianes del teixit associatiu.
- Servir d'espai de referència social per a donar resposta a futures situacions d'emergència.
- Articular xarxes, iniciatives i cures.
- Detectar i canalitzar les necessitats i oportunitats locals.

Fase 1	Fase 2
FINAL 2025	**2026**
ADEQUACIÓ DE L'ESPAI	**FINALITZACIÓ DE L'EQUIPAMENT COMPLET I POSADA EN MARXA EN ÚS INTEGRAL**

Jornades participatives per a definir l'Espai Comunitari

Per tal de definir un espai útil per a totes, va tenir lloc una jornada participativa per a compartir necessitats, imaginar usos i pensar juntes com ha de ser l'espai comú. La primera jornada, celebrada el 10 de juliol de 2025 al Museu Comarcal de l'Horta Sud, va comptar amb una cinquantena de persones provinents de més de 35 entitats socials. Durant la tardor-hivern de 2025 tindran lloc noves jornades.

321.869 €

DESTINATS

Entitats:

FUNDACIÓ PRINCESA DE GIRONA — ARQUITECTURA SENSE FRONTERES

Estat de la iniciativa:

En procés

Daniel Millor

Arquitecte i salubrista. Coordinador al programa Asertos juntament amb Quatorze i Arquitectura Sense Fronteres Espanya. Premi Princesa de Girona Social 2024.

Què és l'Espai Comunitari i d'on naix la idea?

L'Espai Comunitari de Benetússer és un espai d'oportunitat. La idea sorgeix de manera natural des de diferents fonts. D'una banda, ens trobem en una zona especialment rica en associacions. Les persones que habiten el territori afectat per la DANA del 29 d'octubre al sud de València estaven molt ben organitzades, i de fet aquesta organització va ser imprescindible per a respondre a la catàstrofe. No obstant això, la majoria d'aquestes xicotetes entitats locals van perdre els seus locals amb la inundació, ja que estaven en plantes baixes. Quan la Fundació Horta Sud va donar suport a aquestes entitats per a ajudar-les a recuperar-se, també els va preguntar cap a on volien orientar les estratègies de reconstrucció. I es van adonar que la majoria coincidien que faltava un espai comunitari, un equipament que complira unes funcions específiques. Havia de ser un espai compartit, on poder desenvolupar els seus projectes associatius i vincular-se amb altres entitats, posant en comú recursos. Però, a diferència d'un equipament públic, que està sota el control de l'administració, aquest espai havia d'estar sota el control de les entitats que li donaren vida, havia de ser un espai autogestionat que no estiguera limitat per la formalitat de la institució.

En paral·lel, la Fundació Princesa de Girona va llançar un pla a finals de 2024 per a bolcar-se en la recuperació de la zona afectada per la DANA, i en una de les seues quatre línies de treball també van identificar la necessitat de crear un espai per a la comunitat, que permetera tornar a reunir-se com més prompte millor, recuperar l'oci i la cultura local. Així es va crear una aliança que ha anat reunint voluntats i recursos d'empreses, entitats socials i públiques fins ara, que estem a punt d'iniciar la rehabilitació d'un immoble de 750 m^2 al Camí Real de Benetússer.

I és ací on entrem nosaltres: per a coordinar el naixement d'aquesta aventura ens van demanar a Quatorze i a Arquitectura Sense Fronteres Espanya que ens involucràrem en el desenvolupament, el disseny i la construcció d'aquest equipament, des d'un enfocament participatiu. El nostre grup de treball té experiència en regeneració comunitària de barris vulnerabilitzats amb el programa Asertos a Alacant, i a més hem sumat a l'equació les cooperatives Enpeu i Quidam. Així que, persona a persona, aquest projecte s'està convertint en una iniciativa comunitària a molts nivells.

Què aporta a una comunitat un espai d'aquest tipus?

Principalment, benestar. La comunitat és un organisme viu, necessita espais col·lectius per a existir i prosperar. Sabem que la

« La comunitat és un organisme viu que necessita espais col·lectius per a existir i prosperar»

nostra salut física, mental i social depén en menys d'un 15% dels nostres sistemes sanitaris. El que realment acaba determinant si estem bé o malament són les nostres xarxes de suport i de cures, estar bé al treball, tindre una casa en condicions. Aquest espai està dedicat a acollir la vida associativa, no comercial ni productiva. És un espai al servei de la reproducció social, de l'oci, de la cultura i del suport mutu. Ha de reunir els elements necessaris, tant materials (equipament) com immaterials (governança), per a permetre que la gent de la zona es reunisca per a compartir coneixements, cultura i moments significatius.

Com és el treball de definició i desenvolupament del projecte?

Ha de ser un treball curós i atent. Perquè aquest espai naixca i prospere, cal que molta gent pose de la seua part. Evidentment, el disseny parteix de la participació de les futures persones usuàries, que són les expertes en les seues activitats i poden projectar-se de veritat en la vida de l'espai. Però també hi ha institucions que estan impulsant que això siga possible amb actius humans i materials, i empreses que estan donant recursos per a la construcció. Perquè això isca bé, el disseny ha d'engreixar una participació democràtica, en la qual tothom senta que aporta una part de la inversió, rep una part del retorn i forma part del grup.

7.3. Salvem les fotos

Els efectes de la DANA van afectar també als records familiars. Uns records que són un patrimoni individual molt valuós a nivell emocional per les persones afectades i que constitueixen, en conjunt, un patrimoni col·lectiu molt important, que explica la nostra història com a comunitat i esdevé una salvaguarda del patrimoni familiar i, també, col·lectiu dels nostres municipis.

Salvem les Fotos neix amb la intenció de poder preservar el major número possible de records fotogràfics afectats per la DANA. Fruit de les necessitats de la ciutadania, també inclou posteriorment la recuperació de cintes de magnètiques o pel·lícules fílmiques.

El projecte va ser impulsat per la Universitat de València, sumant-nos-hi posteriorment diverses entitats, institucions públiques i empreses del territori.

+1.000.000 DE FOTOGRAFIES, APROXIMADAMENT EL 45% AL MUSEU COMARCAL	**5** PERSONES CONTRACTADES PER LA FUNDACIÓ
18.840 € APORTATS PER LA FUNDACIÓ AL PROJECTE	**1.047** FAMÍLIES ATESES, MÉS DE 460 AL MUSEU COMARCAL

Entitats (laboratori Museu):

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA - MUSEU COMARCAL DE L'HORTA SUD - MANCOMUNITAT HORTA SUD

Estat de la iniciativa:

Operatiu, en procés

Noelia

Paiporta

«La vida passa, el temps passa i la memòria a vegades es perd, però les fotografies mai desapareixeran. Eixa sensació de nostàlgia i felicitat a l'obrir un àlbum de fotos que fa temps que no veus, és única. I eixes històries mereixen ser explicades i, sobretot, recordades»

Soraya

Picanya

«Les fotos són importants perquè és l'única manera que tenim que els nostres fills coneixen als seus avantpassats, es vegen reflectits en ells, en els seus pareguts, gestos, etc.»

Olivar

Paiporta

«Sols vaig conéixer als meus avis a través de fotografies i relats de la seua vida que m'explicava la meua mare. [...] Un poder veure com eren els meus avis també físicament, veure el seu caràcter, conéixer-los, saber sobre la meua procedència i arrels.»

7.4. Projecte Benestar

Certs col·lectius i entitats presenten dificultats afegides a tot el que suposen, ja de per sí, les conseqüències de la DANA. Un dels principals afectats és el de les entitats de persones majors i persones amb diversitat psíquica, que sumen a la resta d'efectes el problema de la **bretxa digital** i tot el que això produeix de cara a la gestió diària, tant individual com de l'associació. En aquests casos, a més, pren especial importància **l'acompanyament emocional**, al estar davant d'un col·lectiu amb gran risc de sofrir soledat no desitjada i de no disposar de les ferramentes necessàries per abordar els aspectes vinculats a la salut mental.

Aquest projecte, promogut conjuntament amb la Fundación Vicente Ferrer, va incorporar també a dues associacions de persones amb diversitat funcional, que es trobaven també en una situació de gran necessitat en la mateixa matèria.

12.581 €	22	10.223
DESTINATS FINS AL MOMENT AL PROJECTE PROJECTE BENESTAR	ENTITATS ACOMPANYADES EN 2025	USUÀRIES DIRECTES

Entitat:

FUNDACIÓN VICENTE FERRER

Estat de la iniciativa:

En procés de realització

Foto: Fundación Vicente Ferrer

Vicente Manuel Martínez

Agrupació Musical Els Majors de l'Horta Sud

«Ara les bandes dels majors estan proliferant molt, encara que siga vinculades a la banda principal. Són un poc la socialització de la gent que ve, de poder sentir-se lliure i parlar de certes coses que potser en altres reductes o en altres bandes no poden fer. Aquesta quotidianitat que fa que tots els dimecres vinguem ací. Aquesta és la força de la banda».

Foto: Fundación Vicente Ferrer

«Treballem amb la teràpia musical, amb l'envelliment actiu. Els concerts que fem per a la gent major també son una teràpia: si vas a una residència i toques, aquest moment en què la gent es posa a ballar o a picar de mans, és també molt terapèutic».

Foto: Fundación Vicente Ferrer

7.6. Acompanyament a associacions

Tot i la DANA, a la Fundació vam continuar des del primer dia amb el servei d'acompanyament per a associacions. Evidentment, la forma va canviar, ja que moltes assessories que estaven programades presencialment van haver-se de cancel·lar. A més, la majoria de consultes realitzades van canviar, adaptant-se a les noves necessitats del moviment associatiu. Cal tenir en compte també que, durant els mesos de l'emergència, la major part de les consultes no van ser comptabilitzades i registrades donat l'alt volum de treball i la varietat de canals.

També s'han elaborat recursos pràctics per facilitar a les entitats aspectes que estaven a l'ordre del dia, com la recuperació de la documentació de l'entitat o el pas a pas per a la presentació del model 347, de declaració informativa d'operacions amb tercers que superen els 3.005,06 € anuals.

421	526
ASSOCIACIONS ASSESSORADES	CONSULTES RESOLTES

Estat de la iniciativa
Obert permanentment

8. APRENENTATGES COMPARTITS

8.1. Xarxes de suport immediat i participació en espais de reconstrucció

Durant les primeres setmanes després de la DANA, des de la Fundació vam mantenir contacte amb moltes entitats socials per a conéixer com estaven i les seues necessitats i, al mateix temps, amb moltes fundacions comunitàries i altres entitats socials de fora de l'Estat espanyol que havien patit catàstrofes similars a la que va afectar al territori valencià. D'aquesta manera, podíem ajustar les línies d'actuació de la Fundació per arribar a cobrir les necessitats de les entitats socials i, al mateix temps, anar traçant un full de ruta adequat a mitjà i llarg termini, d'acord amb els aprenentatges d'altres països que han viscut situacions similars.

Continuant amb la nostra premissa de principi de subsidiarietat, hem pres totes les decisions pensant en no substituir el que ja s'estiguera fent des del moviment associatiu. Amb la voluntat d'enfortiment del teixit associatiu, hem participat en aquells espais i xarxes als quals se'ns ha convidat i hem convingut, gràcies a l'escolta activa, que la nostra participació en ells era valuosa per a la comunitat.

Aquests espais i xarxes van des d'iniciatives del mateix moviment associatiu fins a altres d'institucions públiques, com el Comité d'Experts per a la Reconstrucció del Govern d'Espanya o la Comissió de Reconstrucció de l'Horta Sud de la Mancomunitat Horta Sud.

8.2. El paper de la joventut

Les persones joves van ser un gran exemple de mobilització i solidaritat després de la DANA. Les imatges del rebatejat com a pont de la solidaritat permetien veure cada dia a milers i milers de joves que, de forma altruista, creuaven des de València o altres municipis no afectats directament per anar a treure fang i ajudar a les persones afectades.

Després d'aquesta manifestació de solidaritat col·lectiva, des de la Fundació, amb la voluntat d'ampliar el coneixement obert i servir d'utilitat el coneixement adquirit per a futurs territoris que patisquen desastres com aquest, vam impulsar un estudi sobre el paper dels joves. Amb aquest estudi, actualment en procés de finalització, volem saber i compartir amb el món quins són els motius que van portar a la joventut a eixir a ajudar, si hi ha tendències del voluntariat vinculades a l'organització prèvia i altres aspectes que puguen ser rellevants per a conéixer les tendències i inquietuds per a la mobilització de la joventut.

511	43	16 – 30
ENQUESTES	PREGUNTES	ANYS DE RANG D'EDAT

Algunes conclusions:

- Les joves sentien en general una necessitat (i un gran sector una obligació moral) d'ajudar a familiars, a amistats i a persones afectades, reforçada per la magnitud del desastre, la necessitat massiva d'ajudar i, al parer d'un alt percentatge de respostes, la lentitud i "negligències" en la resposta de les institucions.
- Participant com a voluntàries, les persones joves han: après a valorar la solidaritat i la humanitat, la satisfacció de sentir-se útils podent ajudar a qui ho necessitava i adquirit sentiment de pertinença, comunitat i unió social.
- La societat i el voluntariat són les millors valorades en la gestió de la catàstrofes, seguides de les associacions, en què la gent jove diferencia majoritàriament entre associacions locals, veïnals i xicotetes i les grans ONG, donant major valor i implicació a l'organització i resposta de les entitats locals.

Entitats:

ASSOCIACIÓ D'EDUCACIÓ EN EL TEMPS LLIURE (AETL) — FUNDACIÓN MOVIMIENTO CIUDADANO

Estat de la iniciativa:

En procés

8.3. L'actuació de les entitats socials en l'emergència

Quan el fang encara ocupava un espai central als nostres carrers, cases, locals i comerços, moltes entitats socials van assumir un paper de lideratge comunitari organitzant la solidaritat. Ho van fer des de molts punts: convertint-se en centres de repartiment de béns de primera necessitat, organitzant logísticament a les persones voluntàries, oferint allotjament, cuinant per a les persones afectades i per a les voluntàries, gestionant material i donacions en espècie que arribaven i fent-les arribar a les persones més necessitades, etc.

Amb el mateix propòsit que respecte al paper de la joventut, des de la Fundació hem impulsat un estudi sobre l'actuació d'aquestes entitats. D'aquesta manera, l'estudi, en procés de finalització, permetrà conéixer quins aspectes van funcionar bé i quins caldria millorar, per tal de contribuir al coneixement compartit sobre com afrontar una emergència futura, ja siga al mateix territori o a un altre.

Entitat:
FUNDACIÓN MOVIMIENTO CIUDADANO

Estat de la iniciativa:
En procés

9. RESUM ECONÒMIC

En aquest primer any després de la DANA s'ha executat més del 62% dels ingressos rebuts, superant els 2,6 milions d'euros. La part pendent d'execució es deu a la diferent naturalesa de cadascun dels projectes.

En els casos de les ajudes a entitats, es tracta de quantitats concedides i no executades a falta de la firma del conveni o altres qüestions d'índole similar, la majoria d'aquestes causes derivades dels efectes de la DANA a les entitats. En el cas de Transformem en Xarxa, respon principalment a l'abonament dels recursos econòmics en dos pagaments, el segon una vegada justificades les despeses del projecte.

D'altra banda, iniciatives com les aliances per a la comunitat poden requerir un major temps d'execució. Finalment, els projectes de l'Espai Comunitari, el Projecte Benestar i Salvem les Fotos, tres dels principals projectes de desenvolupament de la comarca, són iniciatives que van generant despeses a mesura que avancen en el seu desenvolupament, i que concentraran una part important de la inversió econòmica dels darrers mesos de 2025 i 2026.

Ingressos

Públic	100.000 €	2,35%
Privat	4.158.864,83 €	97,65%
TOTAL	**4.258.865 €**	

⊕ Tota la informació econòmica actualitzada la podreu trobar a l'apartat Transparència de la web.

Despeses

Fase Recuperació	**Ajudes recuperació**		
	Concedit	1.381.534 €	
	Executat	1.378.294 €	99,77%
	Matchfunding		
	Concedit	54.081 €	
	Executat	54.081 €	100%
	Agermanem-nos		
	Concedit	138.329 €	
	Executat	56.809 €	41,07%
	Aliances per a la comunitat		
	Concedit	471.000 €	
	Executat	321.000 €	68,15%
	Recursos en espècie		
	Concedit	103.009 €	
	Executat	103.009 €	100%
Fase Desenvolupament	**Transformem en xarxa**		
	Concedit	300.000 €	
	Executat	180.660 €	60,22%
	Espai comunitari		
	Concedit	321.868 €	
	Executat	321.869€	100%
	Salvem les fotos		
	Concedit	18.840 €	
	Executat	19.239 €	102,12%
	Projecte Benestar		
	Concedit	12.581 €	
	Executat	12.581 €	100%
Personal i estructura	**Personal i estructura**		
	Executat	211.817 €	
Comunicació i estudis	**Comunicació i estudis**		
	Executat	12.824 €	
TOTAL	**TOTAL**	**3.045.371 €**	

10. COL·LABORACIONS: EMPRESES, INICIATIVES I PERSONES A TÍTOL INDIVIDUAL

L'essència del treball comunitari implica la involucració de la comunitat en sentit ampli. Açò inclou des d'aportacions xicotetes fins a grans aportacions. La suma de totes elles és el que fa possible aquesta acció local i adaptada a les necessitats de la ciutadania. Gràcies a totes elles, ha estat possible desenvolupar el que s'ha presentat en les pàgines anteriors.

17.000 DONACIONS	**+ 350** EMPRESES
+ 300 INICIATIVES MOBILITZADORES	**+ 30** FUNDACIONS DONANTS

A la nostra pàgina web podeu conéixer les principals empreses aportants.

Així mateix, també podeu trobar un mapa que ens permet il·lustrar l'abast de la solidaritat a escala tant local com global, amb les iniciatives mobilitzadores promogudes per entitats i empreses:

Aliances estratègiques

Les aliances estratègiques permeten planificar amb mirada llarga les línies de treball per al desenvolupament comunitari i comarcal. Aquesta mirada llarga, maximitza l'impacte positiu de les accions plantejades, garanteix estabilitat i reforça la missió i la visió de la Fundació. Totes elles comparteixen els valors del principi de subsidiarietat i la confiança mútua entre entitats donants i receptores com a clau de la filantropia comunitària. Algunes d'aquestes aliances estratègiques s'exemplifiquen a continuació.

Entre aquestes, hi trobem la **Fundación Vicente Ferrer** amb qui hem iniciat una aliança estratègica per a la recuperació social de l'Horta Sud, especialment en el suport a col·lectius més vulnerables. Amb la col·laboració de la Fundación Vicente Ferrer, que després de la DANA va fer el pas d'operar no sols fora de l'Estat sinó també al territori valencià, també fem possible mantenir una actualització constant de les necessitats del territori, des de l'acompanyament i l'escolta activa.

Igualment, amb la **Fundació Princesa de Girona** hem promogut una aliança per fer possible un ambiciós projecte d'empoderament comunitari mitjançant l'Espai Comunitari. A aquesta iniciativa s'hi han sumat posteriorment altres empreses i entitats, com Daikin o la mateixa Fundación Vicente Ferrer, i continua oberta la porta a totes aquelles que vulguen sumar-se a aquest projecte que serà una realitat a l'Horta Sud en 2026.

Durant aquest 2025 també s'ha produït un fet històric al moviment fundacional espanyol. Nou fundacions **—Fundación Adey, Fundación Juan Entrecanales de Azcárate, Fundación Caja Navarra, Fundación Gutiérrez Manrique (Caja de Burgos), Fundación Privada Banco Sabadell, Fundación Mediterráneo, Fundación Roviralta i Fundación Daniel & Nina Carasso—** s'han unit en una aliança pionera per donar suport al Pla de Recuperació i Transformació de l'Horta Sud. Una aliança que farà possible l'espai comunitari, salvar els records familiars a través del tractat de fotografies inundades i ajudes per al desenvolupament d'activitats culturals, esportives o formatives, entre altres.

Treballem en xarxa amb diferents entitats per a impulsar iniciatives de reconstrucció i enfortiment comunitari en el territori. Aquest treball col·laboratiu es basa en valors compartits com el bé comú, la solidaritat, la participació i la transformació social. En aquest context, s'ha treballat conjuntament amb **Assemblea de Cooperació per la Pau (ACPP)** i la **Fundación Movimiento Ciudadano** per a enfortir el teixit associatiu i promoure processos de recuperació basats en la cooperació, la sostenibilitat i la implicació comunitària.

Així mateix, durant aquest any s'han consolidat aliances estratègiques ja prèvies, que fan possible el desenvolupament i sosteniment d'una fundació comunitària com la Fundació Horta Sud. Entre elles s'hi troben **Caixa Popular, Grupo Ugarte Automoción i l'Asociación Española de Fundaciones.**

FUNDACIÓN VICENTE FERRER | FUNDACIÓ PRINCESA DE GIRONA | ASOCIACIÓN ESPAÑOLA DE FUNDACIONES | FUNDACIÓN ADEY | FUNDACIÓN JUAN ENTRECANALES DE AZCÁRATE | FUNDACIÓN CAJA NAVARRA | FUNDACIÓN GUTIÉRREZ MANRIQUE (CAJA DE BURGOS) | FUNDACIÓN PRIVADA BANCO SABADELL | FUNDACIÓN MEDITERRÁNEO | FUNDACIÓN ROVIRALTA | FUNDACIÓN DANIEL & NINA CARASSO | CAIXA POPULAR | GRUPO UGARTE AUTOMOCIÓN | FUNDACIÓN REALE | FUNDACIÓN TELEFÓNICA | DAIKIN | ASAMBLEA DE COOPERACIÓN POR LA PAZ

11. UN PROJECTE COL·LECTIU

Un projecte col·lectiu

Sempre hem tingut clar, i la DANA ens ho ha reafirmat encara més, que als reptes col·lectius no s'hi pot fer front de forma individual, que som éssers vulnerables i interdependents i que ens necessitem les unes a les altres. Tota l'acció desenvolupada per part de la Fundació durant aquest any des del 29 d'octubre de 2024 ha estat possible gràcies a l'acció de moltes persones, tant físiques com jurídiques, que heu assumit el vostre compromís social per avançar en la recuperació del territori després de la DANA.

Anomenar-vos a totes no és possible, però és com a resultat d'aquest esforç col·lectiu que s'han pogut realitzar totes les accions presentades en aquesta memòria. Aquest esforç ha fet possible que cap entitat social haguera de deixar la seua activitat, i açò implica només de manera directa a més de 80.000 persones. Si a açò hi afegim l'impacte indirecte, la xifra es multiplica exponencialment. La pràctica totalitat de l'activitat cultural, esportiva, festiva i social s'organitza des del moviment associatiu; i sense obviar l'impacte positiu en l'economia local. Les associacions multipliquen per tres cada euro que reben de l'administració pública, però també són generadores directes d'economia local amb la contractació de professionals i serveis. Un fet que s'ha demostrat clarament després de la DANA, amb la necessitat de recuperar els locals, la indumentària, les ferramentes o el mobiliari.

Aquest suport col·lectiu ha fet possible actuar en l'emergència, però no únicament. També ha fet possible diagnosticar de forma àgil i acurada les necessitats de les entitats socials i, en conseqüència, actuar en el territori de manera eficient. No podem oblidar que les entitats socials estan presents en tots els àmbits de la nostra societat i que, de forma desinteressada, vertebren i dinamitzen els nostres territoris, però també que arriben allà on ni l'administració ni molt menys el lliure mercat tenen capacitat per fer-ho.

Aquest fet va quedar palès ja fa uns anys, en l'emergència provocada per la COVID-19. En aquell moment, les entitats socials van ser les primeres en respondre, i fent-ho de forma coordinada i donant resposta a les necessitats de la comunitat. No ha estat diferent durant la DANA i el per què és senzill: les entitats socials són, ni més ni menys, la pròpia ciutadania organitzada, la qui habita els nostres carrers, els nostres barris; que coneix al veïnat i que en forma part. Ningú millor que elles sap a on i com actuar quan parlem de l'escala local.

Més enllà de l'emergència, doncs, aquesta radiografia detallada ens ha permès mirar endavant, cap al desenvolupament de la zona inundada una vegada el fang ja no era visible, però els seus efectes continuen presents. L'experiència d'altres territoris – tant de l'Estat com de fora – ens han ensenyat que la recuperació no es pot limitar al curt termini, i que la reactivació social, comunitària, és essencial per a garantir un desenvolupament relativament ràpid després d'una catàstrofe.

És evident que els reptes continuen ben presents a totes les zones afectades del territori valencià, però també ho és que l'acció col·lectiva que hem pogut dur a terme gràcies a les més de 17.000 persones, entitats i empreses que vos heu sumat a la causa comença a germinar una llavor de recuperació. Plantejar accions de desenvolupament comunitari, amb una visió inclusiva, plural i conscient de la situació d'emergència climàtica en la qual estem immerses, és una mirada col·lectiva al futur sense oblidar-nos del present.

D'altra banda, i amb aquesta mateixa visió, no podem obviar que això, per desgràcia, tornarà a succeir. No sabem ni quan, ni a on, però sí sabem que es repetirà. Per aquest motiu, la generació d'aprenentatges compartits que estem podent fer possibles conjuntament és també tant valuosa. Reconéixer els encerts pot agilitzar l'actuació comunitària en futures catàstrofes. Reconéixer els errors pot ajudar a actuar de manera més eficient i a minimitzar els danys.

L'escolta activa des de fa més de cinquanta anys, el lideratge comunitari, el reforç de les entitats locals i l'augment de la filantropia comunitària, com a capacitats d'una fundació comunitària com som la Fundació Horta Sud, ens ha permès actuar des de la proximitat i la confiança durant aquest primer any des de la catàstrofe del 29 d'octubre de 2024. I així continuarem fent-ho, mantenint al centre la clau perquè les accions s'adeqüen a les necessitats: la confiança de la comunitat. Per aquest motiu, totes les accions que es plantegen tant de present com de futur continuen lligades a l'escolta activa i a la identificació conjunta de necessitats, sempre des d'una mirada glocal, inclusiva i respectuosa amb els drets humans i els valors democràtics.

Per concloure aquesta carta –i aquesta publicació – vull agrair la vostra llavor. La força d'una fundació comunitària com la nostra no és cap altra que la comunitat i, per tant, tot el treball realitzat no es podria entendre sense cadascuna de vosaltres. Gràcies per ser part. Tot el que hem pogut fer durant aquest any, així com el que podrem fer en el futur, inclou també la vostra firma.

Julio Huerta Balastegui
Director de la Fundació Comunitària Horta Sud

ENCARA QUEDEN MARQUES I, EN ELLES, ELS CAMINS COMPARTITS.

Presidència:
Imma López Primo

Direcció:
Julio Huerta Balastegui

Disseny i maquetació:
Eugenio Simó.

Fotografies:
Fundació Horta Sud
Fundación Vicente Ferrer (cedides)
i altres cessions.

Edició:
Fundació Horta Sud.

Dipòsit legal: V-4369-2025
ISBN: 978-84-09-78341-0

Tipografies utilitzades:
Faffin
Helvetica Now

Paper utilitzat:
Arena High Definition de Fedrigoni

La Fundació està reconeguda amb el Segell de Qualitat. Fundació Cívica, som entitat Pionera de l'Economia del Bé Comú i organització validada per CAF GROUP a la Global Charity Database.

A més, tenim el compromís de treballar per la igualtat real en la societat i la utilització de la comunicació inclusiva com a principi bàsic. Es permet la utilització de l'obra original i la generació d'obres derivades sempre i quan no se'n faça un ús comercial.

El paper que s'ha utilitzat per a imprimir aquest llibre prové d'explotacions forestals controlades, on es respecten els valors ecològics i socials, i el desenvolupament sostenible del bosc.

FSC
www.fsc.org
MIXTO
Papel procedente de fuentes responsables
FSC® C113936

EMAS

BY NC SA

VALIDATED ORGANIZATION
CAF International
GLOBAL CHARITY DATABASE

Fundació **Horta Sud**

9 788409 783410